

Abdikační řeč polského krále Jana Kazimíra (1668)

Řeč Jana Kazimíra, krále polského, odřikajícího se l. 1668. dobrovolně koruny polské před shromážděným senátem.

(Mowca Polski II. edy. w Kaliszu L. 1683; 2 tomy)

Poněwadž již nastala ta hodina, abych dluh mé otcowské lásky zaprawil rozmilé vlasti naší, a na 280 let byla zřetelníci králůw kmene mého: stářím překwapený, sněmowáním a dwacetiletým bojowáním unawený, starostmi a nátisky ztýraný král a otec, to, co na světě nejdražšího jest, **korunu swau Wašim Milostem odewzdávám**. Za trůn rakew přijímám a přečekaje pohřeb důstojenstwí swého, swětským marnostem umírám; berlu odewzdávám za brylu (kus) země, kteréžto sobě w lůně rozmilé vlasti, společné matky naší, mezi smrtebnými pozůstatky swých otců zanechávám, abyste i po smrti mé na to pamatowali, že, jakož jste mne we vojenských výprawách pro waši spásu prwním, w návratu z bojůw posledním býti wídali, já též byl jsem prwním we vašich dějinách, jenž pro rozmnožení waší swobody a vašeho štěstí wám, kteří jste mi toto králowstwí dali, tuto mau korunu králowskou dobrovolně nawrátíl.

Láska k národu posadila mne na váš trůn, láska k **Obci pospolité** mne z něho odvolává.

Mocnářowé přede mnau koruny se odřikající odewzdávali ji synům swým, nebo bratřím nebo swým kmenowcům: já ji podávám naší rozmilé vlasti a Obci pospolité, kteréžto jsem otcem i synem upřímným. Z lásky k vlasti stávám se z wůdce sprostým wojákem, z pána poddaným, **z krále spoluobčanem**, abych ustaupil mladšímu a šťastnějšímu, tomu totiž, kterého bůh a swobodné národu hlasy prowolají za mého nástupce, při jehožto výboru aby wás Hospodin poblahoslawiti ráčil, já we swé samotě budu jeho welebnosti božské wraucně žádati.

Skládám již tedy díky Wašim Milostem za vaše posluhy, za waši náchylnost a statečnost, za wšecky rady, důstojenstwa a důchody. Jestli jsem komu swau králowskou wládu aneb jakým osobním skutkem proti nejlepší swé wůli newyhowěl, aťžič mi to odpustí, ať to přičte raději slabosti lidské a našemu osudu, já všechněm wzájemně odpauším.

Přijměte mimo to mé otcowské blahoslawenstwí, kteréhož Wašim Milostem wesměs a každému zvláště uděluji. **Žehnám wás wšecky** a wšecky wás winu k swému otcowskému srdci, w němžto zachowám waši sladkau památku, dokud mi žiwota stáwati bude. Ačkoli pak vzdálenost místa mne od Wás děliti bude, srdce mé jednak od společné matky naší, od té nade wšecko milowané otčiny nikdy se nerozdělí a neodchýlí. A jelikož slabost paměti mé a žalost hluboká mně dále mluwiti brání, ostatku z tohoto písma, kteréž Wašim Milostem předkládám, o mé upřímnosti a lásce porozumíte.

Přeložil J. Kaubek

Publikoval J. Jungmann: Slowesnost.